N°. 33. 1853.

BREDASCHE COURANT.

ZONDAG 24 APRIL.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 21sten April.

De *Moniteur* van heden berigt dat de Keizer, welke dien dag zijn 46ste levensjaar is ingetreden, de plegtige viering zijner verjaring heeft verschoven tot den 15den Augustus, den gedenkdag van Keizer *Napoleon I.*

Het regeringsblad berigt verder, dat den 20sten te Parijs tusschen den Franschen minister van buitenlandsche zaken en den gezant van Pruissen eene overeenkomst onderteekend is tot bevordering van het brievenvervoer tusschen de beide landen.

— Bij de stemming in het Wetgevend Ligchaam over het wetsontwerp, waarbij voor de officieren der marine de leeftijd van 65 jaren bepaald wordt om op non-activiteit te worden gesteld, hebben zich 31 stemmen tegen het ontwerp verklaard; nog nooit had zich in het Wetgevend Ligchaam eene zoo sterke oppositie vertoond.

— De heer *Drouin de Lhuys*, de minister van buitenlandsche zaken, en de heer *von Hatzfeld*, de gezant van Pruissen alhier, hebben gisteren de bepalingen geteekend tot verbetering van het postwezen tusschen Pruissen en Frankrijk.

— Den 17den dezer heeft de Keizer op het kasteel der Tuileriën plegtig den kardinaalshoed overhandigd aan den aartsbisschop van Tours, den heer *Morlot*, die op aanbeveling des Keizers onlangs door den Paus tot kardinaal is benoemd. De pauselijke gezant die het teeken der hooge kerkelijke waardigheid uit Rome had overgebragt, woonde de plegtigheid bij; in zijne aanspraak roemde hij den ijver des Keizers en der Fransche natie voor de zaak der godsdienst en der Katholieke kerk, en zeide dat daarin te volharden het beste middel was om den bloei van het keizerrijk en van het keizerlijk huis te verzekeren. De nieuwe kardinaal sprak in denzelfden zin en voegde daarbij eene schitterende lofspraak op den Keizer, diens vroomheid en liefdadigheid.

— Men verkeert nog altijd in twijfel, of *Napoleon III* dezen zomer al dan niet verschillende departementen van Frankrijk zal bezoeken; zeker is het echter dat de meeste steden, welke met de tegenwoordigheid van het Keizerlijk paar hopen vereerd te worden, groote sommen beschikbaar stellen om bij die gelegenheid festiviteiten te geven.

— Sedert geruimen tijd was er eene questie nopens betwist grondgebied tusschen de Ottomanische Porte en Griekenland aanhangig; de Porte schijnt het tegenwoordig oogenblik geschikt te achten om aan deze zaak een einde te maken en heeft troepen naar de Grieksche grenzen gezonden. De Grieksche Regering heeft van hare zijde eveneens gehandeld.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 22sten April.

Te Kopenhagen heeft eene gewigtige gebeurtenis plaats gehad. Nadat de Koninklijke boodschap betreffende de erfopvolging den 18den dezer wel met 97 tegen 45 stemmen aangenomen was, maar hetwelk, naardien die meerderheid het vereischte drie vierden der stemmen niet bedroeg, met verwerping gelijk staat, zijn de beide Wetgevende Kamers den volgenden dag bij Koninklijk bevelschrift ontbonden en de nieuwe verkiezingen tegen 27 Mei voor de volkskamer en tegen 3 Junij voor de landskamer uitgeschreven. Twee ministers zouden hun ontslag hebben ingediend.

— Het door de Pruissische regering voorgestelde ontwerp van wet, waarbij de Staat den waarborg op zich neemt eener bepaalde rente van het kapitaal, benoodigd voor den aanleg van den ijzeren spoorweg van Oberhausen naar de Nederlandsche grenzen, is den 18den dezer door de Tweede Kamer eenstemmig aangenomen.

De Pruissische Eerste Kamer heeft, in hare zitting van den 18den, het door de Tweede Kamer goedgekeurd voorstel, om den duur der zittingen van de Wetgevende Kamers op zes jaren te bepalen, verworpen.

— Uit de huiszoekingen en arrestatien, welke dezer dagen te Hannover, Luneburg en Stade hebben plaats gehad, maakt men de ontdekking eener uitgestrekte zamenzwering op, die onder anderen ten doel gehad moet hebben de militairen tot ontrouw aan hunnen eed te verleiden. — Den 15den is te Hannover eene groote fabriek van wasdoek en den volgenden avond de groote suikerfabriek van de heeren *Egestorff* en *Hurtzig* door brand vernield.

ENGELAND.

LONDEN, den 20sten April.

In de zitting van het Lagerhuis van den 18den dezer heeft de kanselier der schatkist in eene rede die nagenoeg vijf uren aanhield, de financiële gesteldheid en vooruitzigten des lands uiteengezet. De inkomsten over het met den 5den dezer afgeloopen dienstjaar hadden 53,089,000 L. st. bedragen, of 1,464,000 L. st. meer dan de raming. De uitgaven waren begroot op 51,163,000 L. st., maar hadden slechts bedragen 50,782,000 L. st. De staatsrekening wees een werkelijk overschot aan van 2,460,000 L. st.; doch alvorens te kunnen bepalen, in hoeverre hiervan kon gebruik gemaakt worden tot verligting der belastingen, moest gelet worden op de vermeerdering der uitgaven over het aangevangen dienstjaar, die vastgesteld waren op een geraamd bedrag van te zamen 52,183,000 L. st., zoodat reeds drie vijfde gedeelten van het overschot der middelen verslonden wierd door uitgaven, die ter voldoening aan wettelijke bepalingen geschieden moesten of voor 's lands verdediging bewilligd waren. De minister wees vervolgens in bijzonderheden aan, welke posten op de begrooting van uitgaven voor het loopende jaar tot een verhoogd bedrag waren uitgetrokken, en hoe veel meer dit jaar voor de nieuw opgerigte burgermilitie en voor het openbaar onderwijs zou uitgegeven worden, alsmede hoe veel daarentegen de verlaging van andere posten van uitgave bedroeg. Vervolgens zette hij uiteen, welke opbrengst van de onderscheiden middelen over dit jaar kon worden verwacht, en stelde het gezamentlijk bedrag daarvan op 52,990,000 L. st. Naar deze raming zou er alzoo een overschot zijn van 807,000 L. st., hetwelk hij echter, om niet aan misrekeningen bloot te staan, op 700,000 L. st. wilde stellen, en bijna een derde van deze som, 220,000 L. st., vloeide niet voor uit blijvende of wederom voorkomende baten.

De Kanselier der Schatkist heeft de aangelegenheden van Indie slechts even ter sprake gebragt, doch zeer lang uitgeweid over de *income-tax*, dien hij heeft voorgesteld voor zeven jaren te vernieuwen, en wel gedurende twee jaren tot de tegenwoordige hoogte, zijnde 7 d. voor elk 1 p. st. inkomsten, gedurende twee volgende jaren tot 6 d., en de andere drie jaren tot 5 d. voor elk 1 p. st. inkomsten, terwijl een inkomen van 100 p. st. slechts 5 d. per p. st. zal betalen. Hij hoopte, dat in 1860, als wanneer de zeven jaren zullen voorbij zijn, de schatkist deze zware offers zal kunnen ontberen. Verder heeft hij voorgesteld de belasting in Ierland, zoo als ze thans bestaat, te blijven behouden, doch daarentegen de geconsolideerde annuiteiten, nagenoeg opbrengende 5 millioen pond st., aldaar af te schaffen.

Sommigen voorspellen dat zich in het Lagerhuis eene sterke oppositie tegen sommige der financiële voorstellen van den Kanselier der schatkist openbaren zal, inzonderheid tegen de uitbreiding der belasting op de inkomsten tot hen wier jaarlijksche inkomsten geene 150 ponden sterling bedragen en tegen de invoering dier belasting in Ierland, hetwelk tot hiertoe daarvan vrij was. Ook is men niet tevreden dat alleen de bijvoegsels der dagbladen, niet ook de dagbladen zelve, van het zegelregt zijn vrijgesteld. Daarentegen geeft de voorgestelde afschaffing of vermindering der regten op thee, zeep en andere voorwerpen van algemeen gebruik, groot genoegen.

— De *Franklin* heeft berigten uit New-York tot 9 dezer overgebragt. De moeijelijkheden, door de overgave der stad San Juan de Nicaragua ontstaan, waren uit den weg geruimd. De expeditie naar Japan werd voortgezet. De heer *Soule* is tot minister der Vereenigde Staten te Madrid benoemd. — Men had tijding dat *Santa Anna* tot president van Mexico verkozen is.

Te Vera Cruz maakte men aanstalten om den generaal *Santa Anna* met openlijke vreugdebedrijven te ontvangen. Hij had den 28sten Maart van Havannah de reis naar Mexico voortgezet, om in zijn vaderland weder aan het hoofd van het bewind der republiek te treden.

De berigten uit de Havannah gewagen steeds van de aankomst aldaar van ladingen negerslagen uit Afrika. Van den 12den Februarij jl. tot den 29sten Maart waren er ruim drie duizend negers met oogluiking der Spaansche overheden aan land gebragt.

BELGIE.

BRUSSEL, den 20sten April.

De Belgische Senaat heeft zich in zijne zitting van den 19den dezer met 28 tegen 9 stemmen vereenigd met het wets-ontwerp, waarbij voor het aanleggen van eenen spoorweg van Lier naar Turnhout, concessie en ondersteuning van staatswege verleend wordt. Thans is nog alleen de koninklijke bekrachtiging noodig om de voordragt tot wet te verheffen, en vervolgens zal onverwijld door de concessionarissen de hand worden gelegd aan de daarstelling eener communicatie die ook voor het internationaal verkeer in het vervolg van tijd belangrijk geacht wordt.

De Belgische Senaat heeft zich in zijne zitting van den 20sten met

38 tegen 4 stemmen vereenigd met het reeds door de Kamer van Vertegenwoordigers aangenomen wets-ontwerp tot opheffing van bijna alle nog bestaande uitvoerregten en bepalingen tot verbod van uitvoer.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 23sten April.

De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft den 20sten hare werkzaamheden hervat.

De heer *van Dam van Isselt* heeft het voorstel gedaan dat de Voorzitter de Regering, van welke geen lid in de Vergadering tegenwoordig was, zoude verzoeken aan de Kamer mede te deelen de stukken, welke gewisseld zijn betrekkelijk het onderwerp der vestiging van de bisschoppelijke hierarchie hier te lande, opdat de leden van den inhoud dier bescheiden kennis zouden kunnen nemen.

Met dit voorstel heeft de Vergadering zich vereenigd.

In deze zitting, waarin een aantal stukken ingekomen waren, heeft op nieuw de trekking der afdeelingen plaats gehad, waarna de leden zich tot het benoemen van voorzitters en ondervoorzitters naar hunne sectien hebben begeven.

— In de zitting der Tweede Kamer van Woensdag zijn ontvangen twee missives van de ministers *van Hall* en *van Doorn*, kennis gevende dat zij, ten gevolge hunner benoeming als ministers, ophouden leden der kamer te zijn. Voorts werden twee koninklijke besluiten ontvangen betrekkelijk het eervol ontslag en de benoeming der ministers. — Aangenomen voor kennisgeving.

De heer *van der Linden* het woord gevraagd hebbende, zegt dat de *Staats-Courant* van dien dag ter algemeene kennis gebragt heeft een hoogst gewigtig feit, dat het namelijk den Koning behaagd heeft van zijn grondwettig regt gebruik te maken, en het Ministerie te ontbinden. Dat Ministerie, zegt de spreker, genoot bij een groot gedeelte der Natie een groot vertrouwen en eene krachtige medewerking bij de beide Kamers der Staten-Generaal. Niemand zal er aan twijfelen, of de beslissing dier ontbinding zal een diepen indruk in het Land maken. Zoo ver den spreker bewust is, bestaat er geen feit, waaruit zou blijken dat dit vertrouwen verbeurd is of niet meer zou bestaan, met name niet in de laatste dagen, toen door het votum door de overgroote meerderheid der Vergadering verklaard is, dat zij genoegen nam met hetgene door het Ministerie is gedaan. — Daar nog een der Ministers (die van Oorlog) zich thans in de Kamer bevindt, vraagt de spreker verlof om van Z. Exc. eenige mededeelingen te vragen wat aanleiding heeft gegeven tot het ingediende ontslag aan den Koning.

Het gevraagde verlof door de Kamer verleend zijnde, herhaalt de heer *van der Linden* zijne vraag.

Z. Exc. de Minister van Oorlog verklaart te meer bereid te zijn, om aan de gedane uitnoodiging te voldoen, vermits hij daartoe de goedkeuring erlangd heeft, zoo van den Koning, als van het tegenwoordige bestuur. Het zal tot dat einde voldoende zijn mededeeling te geven van den brief, door het Ministerie aan den Koning geschreven, waarbij het zijn ontslag indiende, en van het daarop gegeven antwoord.

Deze zijn van den volgenden inhoud:

»'s Gravenhage den 17. April 1853.

Bij den toenemenden aandrang van adressen, betreffende een bisschoppelijk bestuur over de Roomsch Katholijke Kerk hier te lande, had de Raad van Ministers, onder dagteekening van den 13den April jl., de eer, aan Uwe Majesteit een ontwerp van beschikking voor te stellen. Het scheen in deze, aan zoo velerlei misvatting onderworpene zaak noodig de regtvaardigheid van de door het Gouvernement betrachte handelwijs te doen gevoelen; de regeling zelve en den vorm harer invoering, als buiten het bereik des Gouvernements geplaatst, niet met zijne taak te laten verwarren; te wijzen op den waarborg, dien ieder tegen wezenlijke krenking bij Uwe Majesteit vindt; en van Harentwege tot verdraagzaamheid en kalmte te stemmen.

Volgens de berigten heeft het antwoord, dat Uwe Majesteit op de publieke audientie te Amsterdam gaf, eenen gansch anderen indruk gemaakt. Men meent van Uwe Majesteit te hebben verstaan, dat Hoogstdezelve zich, tegen haren zin, door de Grondwet gebonden achtte; dat Uwe Majesteit *door het ontvangen beklag over hetgeen volgens die Grondwet gebeurd is*, den band tusschen het Huis van Oranje en Nederland nog versterkt rekende. Men gelooft natuurlijk tusschen die toespraak en de houding van Hoogstdeszelfs Ministers een strijd te ontdekken, die als tegenwerking wordt uitgelegd.

Zoo iets, Sire! mag, zelfs in schijn, niet bestaan; het minst ten aanzien eener aangelegenheid, waarin alle klassen des Volks levendig, ja hartstogtelijk belang stellen. Niemand moet kunnen gelooven, dat hij in het Hoofd der Regering tegen de Regering steun vindt. Ware het anders, de kracht der Koninklijke Regering ware gebroken; de beweging der gemoederen zou niet ophouden, maar voortduren, of telkens op nieuw kunnen worden gewekt; onrust en tweedragt zouden gewonnen spel hebben.

Wij komen U, Sire, in het belang van het Land en van het Koningschap, met eerbiedigen ernst vragen, dat het Uwer Majesteit behage, aan een ondragelijken toestand een einde te maken.

Eene waarheid wordt algemeen erkend; een Koning, die met zijne Ministers niet overeenstemt, moet zijn Ministerie veranderen.

Wij brengen gezamenlijk het verzoek voor den Troon, dat Uwe Majesteit goedvinde hiertoe te besluiten: *of* allen twijfel en misverstand, op de meest uitdrukkelijke wijs, door eene ronde, openbare verklaring weg te nemen.

De Grondwet verleent, naar Onze overtuiging zeer te regt, kerkelijke vrijheid en gelijkheid van bescherming. Wij hebben aan de grondwettige vrijheid haren loop gelaten. Mogt Uwe Majesteit met de Grondwet of met ons stelsel van bestuur niet te vreden zijn, Uwe Majesteit gelieve ons te ontheffen.

Dat, bij den ontvangen indruk, eene onverwijlde beslissing noodzakelijk is, behoeven wij nauwelijks onder de aandacht van Uwe Majesteit te brengen.

(Geteekend) *Ch. F. Pahud*, *Thorbecke*, *van Bosse*, *Enslie*, *Forstner van Dambenoy*, *Strens*, *van Zuylen van Nyevelt*.

'sGravenhage, den 19 April 1853.

De Koning heeft ontvangen het adres van de heeren Ministers van den 16 April jl. Bij dat adres wordt erkend, dat de Koning, met zijne Ministers niet overeenstemmende, zijn Ministerie moet veranderen. Z. M. heeft mij opgedragen, in antwoord daarop te kennen te geven, gelijk ik de eer heb te doen bij deze, dat Z. M. vermeent het oogenblik gekomen te zijn om in eene verandering van het Ministerie te voorzien.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

(Geteekend) *A. G. A. van Rappard*."

De heer *van der Linden* stelt voor, den Minister voorloopig voor de gedane mededeeling te bedanken, en de beide stukken te doen drukken en ronddeelen.

De heer *Gevers van Endegeest* zegt, zoo even door het lid uit Gouda te hebben hooren zeggen, dat het laatste votum der Kamer inhield eene goedkeuring van de handelingen van het Ministerie. Spreker moet verklaren, dit voor zich niet aan te nemen. Bij de gemotiveerde orde was gezegd dat de Kamer, gehoord hebbende dat omtrent de kerkelijke aangelegenheden van de R. Kath. hier te lande, krachtige vertoogen aan het Hof van Rome *zijn* of *zullen worden* gedaan, verklaart over te gaan tot de orde van den dag. Daarin ligt opgesloten, dat men verwachtte dat vertoogen zullen worden ingediend, en dat men dit beaamde. Maar als men dit doet, dan erkent men daarom niet, dat men de handelingen der Regering goedkeurt. Spreker althans heeft aan dat votum zoodanige beteekenis niet gehecht.

Niemand meer het woord vragende, worden de beraadslagingen gesloten, en het voorstel van den heer *van der Linden* aangenomen.

De zitting is daarna gescheiden.

— Donderdag middag hebben de beide Kamers der Staten-generaal, onder voorzitting van den heer *Philipse*, eene vereenigde zitting gehouden, in welke voorlezing is gedaan van het Koninklijk besluit, 't welk aanleiding heeft gegeven tot deze zamenkomst, inhoudende, dat Z. M. goedgevonden heeft, de tegenwoordige zitting der Kamers te doen sluiten, en wel, namens Z. M., door eene commissie, bestaande uit de ministers van binnenlandsche zaken en van oorlog.

De voorzitter benoemt eene commissie van acht leden, om de heeren ministers in- en uitgeleide te doen. Deze commissie bestaat uit de heeren: *van Lidt de Jeude*, *van Heiden Reinestein*, *van Sasse van Ysselt*, *Dommer*, *van Swinderen*, *Godefroi*, *de Villers de Pité* en *Poortman*.

De ministers, de zaal binnengeleid zijnde, plaatsen zich voor den Troon, en Z. Exc. de minister van binnenlandsche zaken, zegt nagenoeg het volgende:

«Mijne Heeren. De Koning is van oordeel, dat in de tegenwoordige omstandigheden het belang van het Rijk niet vordert, de vergadering van de beide Kamers der Staten-generaal langer bijeen te houden."

»Zonder te treden in eene vermelding der werkzaamheden, die u gedurende de zitting hebben beziggehouden, is mij de aangename taak opgedragen, u namens den Koning dank te zeggen voor hetgeen door u is verrigt tot welzijn van den Staat."

»In naam des Konings, verklaar ik de vergadering der Staten-generaal te zijn gesloten."

De ministers worden hierop door de commissie uitgeleide gedaan, en de vergadering gaat uiteen.

— In het stuk, door den raad van ministers den 16den dezer aan den Koning gerigt en door den minister van oorlog in de zitting van Woensdag aan de Tweede Kamer medegedeeld, wordt gewaagd van een voorstel, den Koning op den 13den April door dien Raad gedaan, om te antwoorden op de aan Z. M. aangeboden adressen. Volgens het *Handelsblad* zou dit antwoord geweest zijn van den navolgenden inhoud:

«Dat de invoering van een bisschoppelijk bestuur over het R. K. kerkgenootschap hier te lande als een uitvloeisel der grondwettige kerkelijke vrijheid, geene goedkeuring of erkenning van Z. M. behoeft, noch op de belangen van andere kerkgenootschappen of van den Staat invloed behoeft te hebben.

«Dat de Koning waakt en zal waken dat door die invoering niemands regten worden gekrenkt.

«Dat er alzoo, bij wederzijdsche eerbiediging van elks godsdienstige overtuiging, geen grond tot bekommering bestaat."

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 16den April 1853, nº. 99, goedgevonden: 1°. te benoemen: bij het korps ingenieurs, mineurs en sapeurs: tot luitenant-kolonel, de majoors: *J. Muschart*, *S. J. G. van den Kerkhoff* en *F. van Heurn*, allen van het korps, de laatstgemelde chef van het bureau der genie bij het Departement van Oorlog, in welke betrekking hij blijft gehandhaafd; wordende de eerstgemelde tevens benoemd tot kommandant van het bataillon mineurs en sapeurs; tot majoor, de kapiteins der 1ste klasse, jhr. *J. A. van Brienen van Ramerus*, *P. Noot* en *J. Carsten*, allen van het korps; tot kapitein van de 3de klasse (naar ouderdom van rang) de 1ste luitenants: *G. F. van Limborch van der Meersch* en *A. C. G. de Veije*, beiden van het korps; tot 1sten luitenant (naar ouderdom van rang) de 2de luitenants *J. F. van Hanswijk*, *J. H. A. Cromhout*, en *O.* baron *van Wassenaar Catwijck*, allen mede van het korps; en 2°. den 1sten luitenant van het korps ingenieurs, mineurs en sapeurs

J. A. Kool, die bij besluit van den 31sten Maart 1849, n°. 105, voor den tijd van vier jaren op non-activiteit is gesteld, zonder bezwaar der schatkist, weder in zijnen rang en active dienst te herplaatsen.

— Bij Zr. Ms. besluit van den 16den zijn de navolgende hoofdofficieren en kapitein van het korps ingenieurs, mineurs en sappeurs, allen wegens langdurige dienst op pensioen gesteld: de luit.-kolonels *E. J. Eekhout*, *S. F. Klijnsma* en *C. R. van Lelyveld*, allen op *f* 1500, en de kapitein *J. J. Hennequin* op *f* 1080 pensioen.

— Uit 's Hage schrijft men dat de afdeelingen waterstaat en publieke werken, alsmede die voor de nationale nijverheid, thans behoorende tot het departement van Binnenlandsche Zaken, van dat Ministerie zullen gescheiden en een nieuw departement voor die zaken zal gecreëerd worden. Aan het hoofd van het nieuwe departement zou worden geplaatst de heer *L. J. A. van der Kun*, inspecteur van den waterstaat, thans belast met de algemeene dienst.

— De *Haarlemsche Courant* vermeldt dat Z. M. aan kerkvoogden der Ned. Herv. gemeente te 's Hage ten geschenke gegeven heeft het fraaije gebouw der manege in het Willemspark aldaar, Zr. Ms. bijzonder eigendom; met te kennen geving tot de inrigting van dit gebouw voor kerkelijk gebruik te zullen verstrekken het zilver benoodigd voor den H. Doop en het Avondmaal, alsmede eenige andere benoodigdheden.

— Den 29 dezer zal van Harderwijk vertrekken, onder kommando van den 1sten luitenant der infanterie *J. van Pabst*, van het Oostindisch leger van verlof terugkeerende, den 2den luitenant der infanterie *H. F. van Heumen*, den 2den luitenant der artillerie *J. O. Gobius*, den officier van gezondheid 3de klasse *L. J. de Roock* en de apothekers 3de klasse *J. J. Altheer* en *P. G. Weijers*, benevens 120 onderofficieren en manschappen, om op den 30sten op stroom voor Rotterdam over te gaan aan boord van het schip *Batavia*, bestemd naar Oostindië.

— Sedert eenige dagen zijn de groote paarden-handelaars in de Langstraat druk bezig, om die paarden, die voor de Fransche kooplieden of te kostbaar of te fijn zijn, te prepareren voor de groote Gentsche markt, die weldra op handen is. In het naburige Dussen is dezer dagen eene schoone vierjarige merrie verkocht voor *f* 450, bewijs genoeg dat de handel levendig is.

— In de laatste acht dagen zijn te Sleeuwijk aan het groote veer buitengewoon veel schoone jonge paarden overgezet, die naar Frankrijk moesten worden vervoerd, en in Gelderland en Utrecht tegen hooge prijzen opgekocht werden. Er gaat bijna geen dag voorbij of er passeren aldaar Fransche kooplieden; ook verneemt men, dat de negotie in de Langstraat met dat artikel bijzonder levendig is.

— De gemeenteraad van Amsterdam heeft besloten, om de door het Koninklijke Instituut te 's Gravenhage uitgeloofde som van *f* 1000 als prijs voor het te bekroonen plan van de doorgraving van Holland op zijn smalst, met *f* 1000 te vermeerderen en die som ter beschikking te stellen van bovengemeld Instituut.

— Door de Nederl. Handelmaatschappij zijn bevracht 29 schepen, als: voor Amsterdam 14. Voor Rotterdam 11. Voor Dordrecht 1. Voor Middelburg 1. Voor Schiedam 2.

— De heer Dr. *M. de Vries*, hoogleeraar in de Nederlandsche taal- en letterkunde aan de hoogeschool te Groningen, is tot eerelid benoemd der te Antwerpen gevestigde *Société Belge d'histoire et de philologie*.

— De raad der Britsche akademie van wetenschappen, kunsten en industrie, te Londen, heeft onzen verdienstelijken landgenoot, *Charles Rochussen*, tot honorair lid van gemelde akademie, klasse van wetenschappen en kunsten, benoemd.

— Den 16. dezer is de baander-heerlijkheid van Haamsteden, met het in de geschiedenis beroemde slot Haamstede, bosch enz. te Zierikzee in openbare veiling voor *f* 42,500 toegewezen aan de heeren mr. *W. C. de Crane*, *D. van der Vliet*, mr. *C. van der Lek de Clercq* en jonkh. mr. *J. F. Schuurbeque Boeije*, allen te Zierikzee woonachtig.

— Nopens eene dezer dagen veel besproken zaak wordt thans in de *Haarlemsche Courant* het volgende gelezen:

„Dezer dagen is te Haarlem, in eene woning op het Geldeloozepad, een man zoodanig door het verbranden zijner kleederen aan het bovenlijf gewond geworden, dat hij spoedig aan de gevolgen daarvan is bezweken. Zijne huisvrouw, die weinige dagen te voren was verlost en te bed lag, is op het hooren van eenig gekerm van haren man wakker geworden en heeft, terwijl het vertrek vol rook was, hem gezien, zittende aan de tafel en met een gedeelte zijner kleederen geheel in gloed, doch zonder vlam. Die gloed is dadelijk door haar met water gebluscht, doch de brand had op het ligchaam reeds eene zoodanige verwoesting aangerigt, dat de lijder kort daarop is overleden. Omtrent de oorzaken van dit verschijnsel verkeert men geheel en al in het onzekere, want in het vertrek was geen ander vuur dan eene brandende kaars, welke op eene tamelijken afstand stond van den overledene, en aan gevolgen van onmatigheid schijnt niet [illegible] worden gedacht.

— [illegible] *Courant* ontleent aan een partikulieren brief per [illegible] Batavia ontvangen, de volgende berigten: «De zending van [illegible] gouvernements-kommissaris naar Borneo, reeds bij de vorige mail-gelegenheid medegedeeld, is niet het eenige gevolg der nieuwe verwikkelingen op gemeld eiland, maar er worden ook troepen te Batavia in gereedheid gebragt om derwaarts overgevoerd te worden."

«De gouverneur-generaal houdt zich ernstig bezig met eene nieuwe regeling der financiële aangelegenheden van Indië. Nieuwe reglementen schijnen daartoe bereids ontworpen, en zullen wel spoedig aan het opperbestuur worden aangeboden."

BURGERLIJKE STAND TE BREDA.

GEBOORTEN.

Van 17 April tot en met 23 April 1853. 2 mann. 2 vrouwel. geslacht.

HUWELIJKEN.

Van 17 April tot en met 23 April 1853. 2 huwelijken.

STERFGEVALLEN.

Van 17 April tot en met 23 April 1853. 3 mann. 4 vrouwel. geslacht.

Twee levenloos aangegeven kinderen.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 22 April.

TARWE bij kleinigheden als voren; verkocht: 130 ℔ bonte Poolsche *f* 316, *f* 322; 130 ℔ Oude Norder *f* 264.

ROGGE prijshoudend: 122 ℔ Odessa *f* 177; 123 ℔ puike dito *f* 186; 123 ℔ Pruissische *f* 203.

GERST, HAVER en BOEKWEIT zonder handel.

KOOLZAAD: dadelijk en het Voorjaar $1^{1}/_{2}$ P. vl. en het Najaar 1 P. vl. hooger; Holst. 57 P. vl.; Oud Eider $55^{1}/_{2}$ P. vl., $56^{1}/_{2}$ P. vl.; Overmaas 56 P. vl.; op 9 vaten Olie te leveren: in April eerstk. $59^{1}/_{2}$ P. vl.; in Sept. eerstk $60^{1}/_{2}$ P. vl.; in Oct. en Nov. eerstk. 61.

RAAPOLIE willig: op 6/w. *f* 35; Vlieg. *f* 34 à $34^{1}/_{4}$; 1 Mei eerstk. *f* 34 à $34^{1}/_{4}$; 1 Sept. eerstk. *f* 35 à $^{1}/_{4}$; 1 Oct. eerstk. *f* $35^{1}/_{8}$ à $^{3}/_{8}$; 1 Nov. eerstk. *f* $35^{1}/_{4}$ à $^{1}/_{2}$; 1 Dec. eerstk. *f* $35^{3}/_{8}$ à $^{5}/_{8}$.

LIJNOLIE prijshoudend: op 6/w. *f* $30^{1}/_{2}$; Vlieg. *f* $29^{1}/_{2}$; 1 Mei eerstk. *f* $29^{1}/_{2}$.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* $37^{3}/_{4}$; Vlieg. *f* $36^{3}/_{4}$.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 66 à 70. — LIJNKOEKEN, per 104 st.; *f* 9 à 12.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 22. APRIL 1853.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f*	8,90	tot *f*	9,40.
Het dito dito Rogge Oude	»	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Rogge Nieuwe	»	0,00	» »	6,30.
Het dito dito Boekweit Oude	» »	0,00	» »	0,00.
Het dito dito Boekweit	» »	0,00	» »	0,00.
Een dito pond Boter			»	0,90.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f*	2,90	tot *f*	3,90.
Het 1000 Eiken Telhout			»	2.80.
Het 1000 Doof Hout			»	1,85.
De kar Spaanders			»	2,90.
De » Struiken			»	3,00.
De 100 Mutsaard			»	3,50.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (22 *April*) was de fondsnotering: Ned. $2^{1}/_{2}$ pCt. $63^{11}/_{16}$, $64^{3}/_{8}$, $^{13}/_{16}$; 3 pCt. $75^{3}/_{4}$, $76^{1}/_{16}$, $75^{3}/_{4}$; 4 pCt. $94^{9}/_{16}$, 95, $94^{9}/_{16}$; O. Ind. L. 4 pCt. $94^{1}/_{2}$, $^{7}/_{8}$, $^{1}/_{2}$; Amort.-Syndik. $3^{1}/_{2}$ pCt. 94; Handelm. 122, $^{1}/_{2}$; Belgie $2^{1}/_{2}$ pCt. $52^{9}/_{16}$, $^{3}/_{4}$, $^{9}/_{16}$; Spanje Onbep. St. 1 pCt. $23^{7}/_{8}$, $24^{1}/_{8}$, $23^{7}/_{8}$; 3 pCt. $47^{1}/_{4}$, $^{3}/_{8}$, $47^{1}/_{4}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $42^{3}/_{4}$, $^{13}/_{16}$, $^{3}/_{4}$; Coup. Bewijzen $6^{5}/_{8}$, $^{3}/_{4}$, $^{11}/_{16}$; Amort. Sch. $5^{1}/_{2}$, $^{9}/_{16}$; Portugezen te Londen 5 pCt. $41^{7}/_{8}$; 4 pCt. $39^{3}/_{8}$, $^{9}/_{16}$, $^{3}/_{8}$; Rusland 5 pCt. $108^{3}/_{8}$; 5 pCt. 107; Certif. 1831—33 97; $4^{1}/_{2}$ pCt. 101; 4 pCt. bij *Hope* $92^{3}/_{8}$; Id. bij *Stieglitz* $91^{5}/_{8}$, $^{7}/_{8}$; Oostenrijk Metalliek 5 pCt. $80^{13}/_{16}$, $81^{1}/_{8}$; $2^{1}/_{2}$ pCt. $40^{5}/_{8}$; Nieuwe 1847 $41^{1}/_{2}$; dito 1851—52 $41^{7}/_{16}$, $^{5}/_{8}$; Nieuwe 5 pCt. $93^{1}/_{8}$, $^{3}/_{8}$, $^{1}/_{4}$.

Advertentiën.

*** Met toestemming van het Edel Achtbaar Bestuur dezer Stad zal de JAARLIJKSCHE COLLECTE voor de **ISRAËLITISCHE ARMEN** op *Maandag den 25. April ek. en volgende dagen* plaats hebben.

Deze Collecte wordt ten dringendste aan de bekende liefdadigheid van Bredaas ingezetenen aanbevolen.

De Manig. Opzigter,
M. MOEREL.

EEN JONG MENSCH GEVRAAGD,

voor loopend KANTOORWERK, van 16 à 18 jaren, iemand van Burgerlijke opvoeding, goed schrijvende en rekenen zijn hoofdvereischte, om met eenige aanleg te gelijk eene vorming te erlangen. Zij die hierop letten schrijven eigenhandig onder Letter A, aan J. HERMANS, Boekhandelaar te *Breda*.

MANUFACTUREN EN MODES.

W. MORLEY,

Veemarktstraat, D, 138 en 139.

heeft de eer met deze te berigten de **NIEUWSTE PARIJSER MODES** van DAMES HOEDEN, MUTSEN, BLOEMEN, LINTEN, ELEGANTE MODELLEN van MANTILLES enz., te hebben ontvangen en die op aanstaanden *Woensdag den 27. dezer* te kunnen presenteren, zijne geëerde Begunstigers beleefdelijk inviterende dezelve te bezigtigen.

Het Magazijn heeft op nieuw ook een exquis Assortiment ontvangen van de *NIEUWSTE UITGEKOMENE STOFFEN*, voor DAMES KLEEDJES in alle *genres*, ROBES BAYADERES, CHALES, DOEKEN, STELLA'S, PARASOLS, GEBORDUURDE ARTIKELEN en meerder NOUVEAUTÉS.

*** Bij ENGERING & KNAPPERT te *Schiedam*, zijn voorhanden en verkrijgbaar:

PUIKE MOLENSTEENEN,

van verschillende grootte.

(RHEUMATISCHE KWALEN. HOOFDPIJN. HARTKLOPPING.)

De Heer A. Arends, te *Zwolle*, heeft eene schriftelijke mededeeling aan den Heer W. Ulderink Jr. gezonden, waarin ZEd. verklaart, dat zijne Vrouw zoo hevig aan Rheumatische Kwalen leed, dat zij niet gaan konde en daarbij gedurig Hoofdpijn en Hartklopping had; dat zij hare genezing aan een Ketting van den Heer J. T. Goldberger te danken heeft, en die naauwelijks eenige uren gedragen had, toen zij reeds verligting der vreeselijke pijn gevoelde, waardoor zij zoo lang gekweld geworden is.

De Echte Kettingen zijn voor *f* 1.80, 2.70, 3.60 en 5.40 in onderstaande Dépôts te verkrijgen.

Amsterdam, Verkoophuis.	Helmond, A. H. Martin.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.	's Hertogenbosch, F. L. Welsch.
» C. H. Veraart.	Middelburg, J. C. Kries.
Boxmeer, G. Muller.	Rotterdam, J. A. Klinger en C°.
Breda, Wed. Wiercx Folla.	Tilburg, C. H. Domhoff.
Helvoetsluis, H. G. v. Steeden.	

Terstond **TE HUUR** binnen *Breda:*

Een zeer aangenaam en vrij gelegen **TUIN** met Exquise VRUCHTBOOMEN en TUINHUISJE. Te bevragen bij de Uitgevers dezer.

OP DEN EERSTEN MEI DEZES JAARS 1853 TE HUUR:

Eene aanzienlijke HEERENWONING, met differente BENEDEN- en BOVENKAMERS, de meeste Behangen, met KEUKEN, KELDER, ZOLDER, POMPEN en verdere gemakken, KOETSHUIS, STALLING, TUIN enz. gelegen circa ½ uur van de Stad *Breda* en nabij den Straatweg, tusschen voornoemde Stad en *Oosterhout*.

Informatiën te bekomen bij den Heer G. MOOLENBERGH te *Breda*.

BEKENDMAKING.

De, tegen *Vrijdag den 29sten April* 1853 geannonceerde Meubelverkoop ten huize van den HoogWelGeboren Heer F. M. Baron VAN DER CAPELLEN te *Breda*, ZAL GEEN VOORTGANG HEBBEN.

DOMEINGOEDEREN

VAN

Z. K. H. Prins FREDERIK der *NEDERLANDEN*.

RENTAMBT NIERVAART.

De RENTMEESTER dier Domeingoederen te *Klundert*, zal, als daartoe gemagtigd, op *Vrijdag den 20. Mei 1853, voormiddags ten tien ure*, ten Raadhuize aldaar in het openbaar

AANBESTEDEN:

1°. Het GEREEDMAKEN van de AARDENBAAN voor het BEGRINDEN der WEGEN van *Klundert*, in de rigting naar de *Roodevaart* en naar de Haven aan de *Noordschans*, eene lengte van 8052 Ellen in 3 Perceelen.

2°. Het LEVEREN van 5774 Ellen GRIND voor- en het BEGRINDEN van deze WEGEN, en het maken van de vereischte KUNSTWERKEN als: BRUGGEN, HEULEN enz. in drie Perceelen, welke afzonderlijk en gezamentlijk zullen worden aangeboden.

Het Bestek ligt ter lezing ter Stadsherberge te *Klundert* en is, tegen betaling van *f* 1,50, verkrijgbaar ten Kantore van den Rentmeester voornoemd, bij wien alsmede bij den Provinciaalen Opzigter A. KLOPPERT te *Standdaarbuiten*, alle verlangde inlichtingen te bekomen zijn.

Klundert, den 20. April 1853.

De Rentmeester voornoemd,
F. H. H. BORRET.

UIT DE HAND TE KOOP:

Een hecht sterk goed doortimmerd **HEERENHUIS**, in eene voorname en centrale straat te *Breda*, waarin twee groote Benedenkamers, drie dito Bovenkamers en nog twee dito op de derde verdieping, groote schoone Kelders en Zolder, opene Plaats, Wel- en Regenpomp, groote Keuken, en Gang tusschen de beide Beneden- en Bovenkamers gelegen, alsmede alle verdere gemakken aan een fatsoenlijk huis eigen.

Te bevragen onder Letter R. V., Bureau van dit blad.

VERKOOPING VAN TIMMERHOUT,

OP DRIE MAANDEN CREDIET,

op *Dingsdag den 26. April 1853*, des voormiddags ten 10 uren, op het *Kasteelplein*, bij de *Katerstraat*, bestaande in: GREENEN-, VUREN- en DENNEN DEELEN en RIBBEN, VLOT-, SLIJP- en SNEEDEELEN, SCHROTEN en LATTEN, eenig EIKEN- en WAGENSCHOTHOUT, enz.

Twee uren vóór de Verkooping aldaar te zien.

*** Mr. J. F. C. J. DE ROY, Notaris te *Breda*, zal, op *Woensdag den 27. April 1853 en volgende dagen*, telkens beginnende des voormiddags ten 10 uren, ten verzoeke en ten huize van Mejufvrouw de Wed. J. VAN DER LAAT, in de *Lange Brugstraat* te *Breda*, aan de meestbiedenden

PUBLIEK VERKOOPEN:

Een Salon Garnituur van mahonij Canapé en 12 Stoelen (rijk gesculpteerd en met rood Velours d'Utrecht bekleed), verscheidene Stoelen met paardeharen- en matten zittingen, superbe fraaije Coulis-, Thee-, Speel- en Penanttafels, mahonij Secretaire, Boekenkastje, dito Commode en Consoles met marmeren bladen, 2 rijk vergulde Pendules met dito Candelabres en Bloemvazen, Moderateurlampen, Porte-liqueur en Schoorsteensieraden, mooije Fransche Spiegels, met vergulde- en mahonij lijsten, extra goede Kagchels en Vuurijzers, Schotsche- en Koehaaren Tapijten, Karpetten en Loopers, [illegible] mieren- en andere Tafelkleeden, verscheidene [illegible] tullen- en andere Statie-, Val- en Glasgordijnen, mahonij en eiken Ledekanten met Behangsels, excellente ressort- en haren Matrassen, kostelijke pluimen Bedden, Peuluwen en Kussens, wollen-, chitsen-, molton- en piqué Dekens en Sprejen, een mahonij Lavabo met Spiegel, Nacht- en Waschtafels, een eiken Bureau, een glazen Boekenkast, een aantal gewone Stoelen en Tafels, Vuurscherm en Stoven, een Vriesche Klok, een Ganglantaard, eene menigte Porselein, Glas- en Aardewerk, waaronder een modern Tafelservies (fijn Engelsch gekleurd aardewerk) bestaande in ruim 200 stuks, een wit porseleinen Desert met vergulde randen, een zeer fraai fijn verguld Koffij- en Theeservies, cristallen Compottes, Karaffen, Wijn- en Bierglazen, eene partij koper-, tin-, blik- en ijzeren Keukengerij, eene goede Cuisinière, wijders een Badkuip, een koperen Stoomkomfoor voor warm water, Waschtonnen, Tonnen, Droogstokken, ijzeren Tuinbanken en [illegible] er verder ten Verkoop zal worden aangeboden.

Gemelde GOEDEREN zijn aldaar daags vóór de Verkooping (*Dingsdag*), des voormiddags van 10—12 en des namiddags van 2—5 uren, voor een ieder te zien.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris, alsmede bij den Vendumeester W. A. de HAAN Fz., op de Veemarkt te *Breda*.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.